

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 20 czerwca 2023 r.

Poz. 5155

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.509.2023 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 15 czerwca 2023 r.

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 i 572).

stwierdzam nieważność:

§ 1 ust. 1 i 2, § 2 ust. 2, § 2 ust. 3-6, § 3 ust. 2 i 3, § 6 uchwały Nr LXXI/453/23 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Tomaszów Mazowiecki oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki podjęła w dniu 12 maja 2023 roku uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Tomaszów Mazowiecki oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki zawiadomienia z dnia 5 czerwca 2023 r. znak: PNIK-I.4131.509.2023, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W wyznaczonym terminie Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki nie zajęła stanowiska w sprawie.

Wobec powyższego organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) – zwanej dalej ustawą. Zgodnie z tym przepisem rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W § 1 ust. 1-2 załącznika do uchwały, Rada zawarła postanowienia dotyczące składu zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z delegacją ustawową wynikającą z art. 9a ust. 15 ustawy, Rada Gminy posiada wyłącznie kompetencje do określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Rada nie jest uprawniona do ustalenia podmiotów mogących stanowić skład zespołu, co więcej o składzie zespołu decyduje sama ustawa w art. 9a ust. 4-5.

W § 2 ust. 2 załącznika do uchwały, Rada określiła przesłanki odwołania członków zespołu.

W świetle art. 9a ust. 15 ustawy, Rada Gminy może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice uprawnienia Rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposobu" i "trybu"

odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem Rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu (wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 15/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W § 2 ust. 3-6 oraz w § 3 ust. 2-3 załącznika do uchwały, Rada zawarła kwestie dotyczące odwołania i powołania na poszczególne funkcje członków zespołu.

Ww. regulacje przekraczają delegację ustawową wynikającą z art. 9a ust. 15 ustawy, bowiem Rada nie jest uprawniona do określenia sposobu wyboru i odwołania z poszczególnych funkcji członków zespołu. Ponadto postanowienia § 3 ust. 2-3 załącznika do uchwały pozostają w sprzeczności z art. 9a ust. 6 ustawy, który wskazuje, że tylko przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków. Co więcej z powołanego przepisu ustawy nie wynikają kompetencje do określenia sposobu głosowania (wyrok WSA w Łodzi z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 1079/19; wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20). Wprawdzie nie jest możliwe prawidłowe funkcjonowanie zespołu bez wyboru jego przewodniczącego, jednak wybór przewodniczącego jest możliwy tylko przy zastosowaniu zapisu ustawowego, z którego wynika jedynie to, że przewodniczący jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu, spośród jego członków. W powyższym zakresie Rada wkroczyła więc ponownie w materię uregulowaną ustawą i dokonała jej niedopuszczalnej modyfikacji (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W § 6 załącznika do uchwały Rada uregulowała postanowienia końcowe.

Organ nadzoru wskazuje, że postanowienia zawarte w ww. rozdziale nie dotyczą trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zatem Rada przekroczyła delegację ustawową wynikającą z art. 9a ust. 15 ustawy.

Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odniesie to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności § 1 ust. 1 i 2, § 2 ust. 2, § 2 ust. 3-6, § 3 ust. 2 i 3, § 6 uchwały Nr LXXI/453/23 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Tomaszów Mazowiecki oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:

Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki